І чужому научайтесь,

Й свого не цурайтесь ...

Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: „Svoboda", 81-83 Grand St Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
New York's Telephone: BArclay 7-4125

РІК LXVII. Ч. 186. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 28-го ВЕРЕСНЯ 1960 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 28, 1960 No. 186. VOL. LXVII.

НІКСОН І КЕННЕДІ У ВЕЛИКІЙ ДЕБАТІ РІЗНЯТЬСЯ В ЗАСОБАХ, А НЕ В ЦІЛЯХ

ПРЕЗИДЕНТСЬКІ КАНДИДАТИ ВПЕРШЕ ДЕБАТУВАЛИ НА ТЕЛЕВІЗІЙНІЙ ПРОГРАМІ ПРО ПРОБЛЕМИ ВНУТРІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ; ЇХ СЛУХАЛИ 100 МІЛЬЙОНІВ АМЕРИКАНЦІВ

Шикаґо. — 26-го вересня відбулися перші дебати із заповіджених чотирьох публічних виступів на телевізії президентських кандидатів. Головною темою внутрішньої політики було те, котра партія дає країні кращі засоби для того, щоб ЗДА зростали краще і швидшим темпом до більшої могутности, щоб могли протиставитися комуністичній загрозі. Напочатку обидва кандидати виголосили 8-мінутові вступні промови, в яких з'ясували свої програми, а після того вони відповідали на запити телевізійних кореспондентів. Модератором був Говард К. Смит. Першим промовив сенатор Джан Ф. Кеннеді. Він сказав, що 100 років тому великий президент Абрагам Лінкольн сказав, що головною проблемою було тоді, чи ЗДА мають жити наполивину, як вільні громадяни, а на другу половину як півневільники. В цьогорічних виборах ця проблема представляється так, що треба вирішувати, чи половина теперішнього світу має жити як вільні люди, а друга половина як півневільники. І ця справа залежна від того, що станеться в цій країні. Хоч ці дебати є про внутрішню політику, то не можна поминути того, що тепер Хрущов є в Ню Йорку, і що він загрожує волі ЗДА і всього вільного світу, і що за ним стоїть комуністичний Китай. І про це мусять пам'ятати ЗДА, які мусять зростати в силі, щоб виконати свої завдання супроти себе і вільного світу. ЗДА є сильні, але вони мають бути ще сильніші, вони є великі, але повинні бути ще могутніші. Кеннеді казав, що він не є задоволений із того, що тепер діється в ЗДА. Продукція не зростає так, як треба, і так, якби вона могла вростати. Сталева продукція працює тільки у 50% своєї спроможности. В магазинах є надвижка харчів вартости 90 більйонів долярів, а 4 мільйони американців дістають харчові пачки, в яких є харчів по 5 центів денно на особу. Кеннеді не подобається те, що немає шкільних будинків, що не розбудовується природних ресурсів країни, що електрична енергія зростає меншим темпом, як це діється у СССР; він не любить і того, що не всі американці нарівні користають з громадянських прав. Кеннеді думає, що всі ці недостачі можна поправити. Всі повинні робити те, що до них належить, але уряд має їм в тому допомагати. 17 мільйонів американців живуть із старечих пенсій, які пересічно виносять по $78 місячно, вони не мають фондів на лікування, але уряд був проти того, щоб медична допомога відбувалася в рямках соціяльного забезпечення, де вона нічого не коштувала б уряд, бо вона йшла б із вкладок до соціяльного забезпечення. Коли ЗДА будуть могутні в себе вдома, то світ зможе зберегти волю, яка тепер є загрожена комунізмом. Віце - президент Ричард М. Ніксон збивав твердження свого противника. Він казав, що не є правдою твердження про те, що ця країна стоїть на місці і не розвивається. Він порівнював ріст ЗДА за 7 і ½ року урядування Трумана із настільки саме часу уряду президента Айзенгавера і стверджував, що зростання економіки цієї країни було більше за республіканського уряду. Не можна брати за порівнання росту економіки в 1958 році, коли була рецесія в ЗДА, але коли подивимося на темп росту в 1960 році, то побачимо, що він найбільший в порівнянні з ін-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Совєтська дійсність жахливіша від описів — твердить Йосип Лисогір, повернувшись з двотижневих відвідин в Україні

В ДОРОЗІ НА ВІДВІДИНИ КРАЇНИ СВОЇХ БАТЬКІВ. Йосип Лисогір (другий справа у першому ряді) із своїм братом Едвардом (перший справа) та Антоном Шумейком (приклякнув) і його дружиною Вірою (стоїть біля свого чоловіка) перед літаком голляндської повітряної лінії, що ним вони подорожували з Ню Йорку до Амстердаму в дорозі на Україну. Інші на фотографії: двоє урядовців лінії, Стефанія Костевич, Стефанія Креденсон, Варвара Скробала, Анна Щебурянська, Марія Павлишин і Катерина Собенко.

Ню Йорк. — „Найгірше, що в Америці пишуть про Совєтський Союз, є все ще ліпше від совєтської дійсности" — ствердив Йосип Лисогір, заступник головного предсідника Українського Народного Союзу і скарбник Українського Конґресового Комітету, повернувшись минулої неділі, 25-го вересня, із двотижневих відвідин в Україні. Йосип Лисогір, — це один з тих небагатьох народжених в Америці українців, що мали досі нагоду побачити совєтську дійсність на власні очі. Разом із групою інших відвідувачів Й. Лисогір виїхав 9-го вересня літаком голляндської повітряної лінії із Ню Йорку до Амстердаму, а звідтіль до Москви, де група зупинилась на два дні. З Москви знову переїхали літаком до Симферополя і звідти автомобілем до Ялти, де також провели два дні. Подорожуючи дальше літаком, вони відвідали Київ, в якому провели чотири дні, а дальше Харків, де зупинились на два дні і, вкінці Львів, в якому також провели два дні. Зі Львова переїхали до Будапешту а звідтіль назад до Амстердаму і, вкінці, до Ню Йорку. Своїми враженнями і спостереженнями з цієї поїздки задумує п. Й. Лисогір поділитись з громадянством в зустрічах і в пресі. Народившися і виріснувши в Америці, він вперше зустрівся віч-на-віч із совєтською дійсністю, зокрема з жахливою дійсністю українського народу на рідній землі в комуно-московській неволі, ствердивши в результаті те, що сказано в заголовку: ця дійсність жахливіша від усього, що про неї пишеться в пресі.

Президент закликає вільний світ об'єднатися проти могутньої, конспіративної диктатури

Филаделфія. — В понеділок дня 26 вересня ц.р. през. Айзенгавер, їдучи до Ню Йорку для відбуття розмов з Неру і Нассером, зупинився у Филаделфії, де його вітало яких 200.000 громадян. У промові, виголошеній у Филаделфії, през. Айзенгавер перестерігав проти неоправданих надій на якісь „небесні блага" коштом національної економії і провідництва ЗДА у вільному світі. Зокрема Президент виступив ще раз рішуче проти надмірного видаткування бо це не тільки причиняється до поглиблення інфляції, але і до послаблення сили ЗДА і тут і закордоном. Водночас із цим Президент підкреслив, що слабість ЗДА в економічній ділянці є такою ж загрозливою для безпеки ЗДА, як і слабість у ділянці мілітар-

Після прибуття Президента до Ню Йорку, його вітали там маси населення, як обраховує поліція, в кількості яких 750.000 осіб. Відбувши розмови з Неру і Нассером, Президент виступив на прийнятті, влаштованім Конференцією Католицьких Добродійних Організацій. У своїй промові він підкреслив, що всі вільні народи, єднаючися в свободі, мусять виступити так же само одностайно проти загроз могутньої і конспіративної диктатури. Найголовнішим завданням сучасної доби през. Айзенгавер визначив боротьбу за вдержання гідности і свободи людей. Вітав Президента під час його прибуття з Филаделфії на летовище в Нюарку кардинал Френсис Спеллман.

Представник ОН називає ситуацію в Конґо „громадянською війною"

Об'єднані Нації. — Расшвар Даял, індієць, що став наступником д-ра Ралфа Банча, як керівника місії Об'єднаних Націй в Конґо, прислав своє перше обширне звідомлення, в якому називає теперішню ситуацію в Конґо „громадянською війною". Він перестерігає, що коли різні групи й їх керівники не перестануть боротися за владу й уживати для цього насильних метод, то анархія в Конґо стане загрозлива для всіх інших африканських країн, а навіть для світового миру. В столиці Конґа Леопольдвілі є тепер вже три групи, які ніби виконують зверхню державну владу: президент Касавубу, прем'єр Люмумба і полковник Мобуту та його Колеґія високих комісарів. Останньою найповажнішою подією в Конґо було побиття сторонниками Люмумби двох членів згаданої Колеґії високих комісарів, себто членів тимчасового уряду. Група вояків, прихильників Люмумби, схопила тих двох комісарів, важко їх побила і вивезла на передмістя, де їх вояки полковника Мобуту звільнили та перевезли до шпиталю. Другий подібний „інцидент" стався з якою сотнею молодих однопартійців віце-прем'єра Ґізенґи, прихильника Люмумби: вони вдерлися до кімнат, в яких урядували члени Колеґії високих комісарів і хотіли всіх їх побити та здемолювати бюра, але наспілі вояки викинули їх, при чому коло 40 осіб арештовано. Ці інциденти буцім-то погіршили шанси компромісу між Касавубою і Люмумбою, за який побивається група африканських дипломатів в Леопольдвілі. Полковник Мобуту запротестував проти того, що ґанські вояки не тільки не дозволили арештувати Люмумбу, але дали йому військову охорону для пропаґандивно-політичної поїздки по місті, що мала задемонструвати ніби поворот Люмумби до влади.

Ґанський президент пропонує проголошення „доктрини Монро" для Африки

Об'єднані Нації. — Президент Ґани Кваме Нкрумаг, який має амбіцію стати лідером муринських держав, проголосив в Ню Йорку окрему заяву, в якій закликає всі африканські країни, щоб вони прийняли щось у роді „африканської доктрини Монро", себто принцип, що ніодна з позаафриканських держав не може втручатись у справи африканського континенту. Нкрумаг покликався виразно на принципи американської Декларації Незалежности та доктрини Монро і повторив своє переконання, що колоніялізм і імперіялізм — це одно й те саме і що ті лиха є найбільшою причиною світової кризи. За коментарями преси — заклик до проголошення ексклюсивности африканської території звертається проти інтенцій Москви, яка хоче стати „протекторкою" африканських країн для своїх власних колоніяльно-імперіялістичних цілей. Нкрумаг є також за те, щоб вся поміч африканським країнам плила через Об'єднані Нації і він заявив своє довір'я до Гаммершилда, дармащо критикував його політику. Вже найменше 5 африканських країн одверто висловились проти пропозицій Хрущова: Камерун, Марокко, Ґабон, Сомалія і Тунісія, а також Кипр. Ґанського президента підтримав в його критиці Гаммершилда та в заліві льояльности супроти конґолійського Люмумби — найбільш з усіх африканських володарів просовєтський президент Ґвінеї Секу Туре. Він склав відповідну заяву в столиці Марокка Рабаті, де зупинився подорозі з Індонезії, куди їздив шляхом на Москву й Пейпінґ. Секу Туре має ще в цьому тижні прибути також до Ню Йорку.

ХРУЩОВ П'ЯСТУКОМ ПО СТОЛІ ВИЯВЛЯЄ СВОЮ ЛЮТЬ В ОН

ГАММЕРШИЛД ВІДМОВЛЯЄТЬСЯ ВІД КОМПРОМІСІВ У ПРИНЦИПАХ; ДИФФЕНБЕЙКЕР НАЗИВАЄ АБСУРДОМ ПЛЯНИ ХРУЩОВА ЩОДО ОН

Совєтська фурія в Об'єднаних Націях. Нікіта Хрущов і Андрей Ґромико гримають п'ястуками по столі, реаґуючи так на оплескуваний іншими виступ Гаммершилда.

Об'єднані Нації. — Совєтський диктатор Нікіта Хрущов звернув на себе загальну увагу, як він під час виступу генерального секретаря Об'єднаних Націй, Даґа Гаммершилда, почав бити п'ястуком по столі тоді, як інші оплескували. Гаммершилд був першим промовцем на понеділковому засіданні Генеральної Асамблеї. З свого постійного місця він відчитав деклярацію, в якій ствердив, що проблема структури Об'єднаних Націй та функціонування їх виконного апарату, яким є Генеральний секретаріят, стосується не людей, тільки принципів. Цим принципом є незалежність і безсторонність. Гаммершилд, не називаючи Хрущова ні його атаки проти генерального секретаря ОН заявив, що він воліє бачити знищення уряду генерального секретаря, як рятування його шляхом компромісу щодо принципів, якими генеральний секретар повинен керуватися у своїй праці. Водночас він подав до відома перший звіт, що наспів з Конґа від нового його представника в Конґо, індійського амбасадора Расшвара Даяла. Заяву Гаммершилда коментатори окреслили негайно, як заповідь, що Гаммершилд не так легко зречеться свого становища під натиском совєтських атак. Його заяву вся Генеральна Асамблея стрінула бурею оплесків. Розсерджений Хрущов почав гатити п'ястуком об стіл. Ґромико, який сидів поруч, спершу налякався і збентежено оглянувся на всі сторони, але потім і собі почав бити п'ястуком, а за ним пішли й інші комуністичні лакеї. Ця демонстрація тривала які дві-три хвилини після чого Хрущов заспокоївся і вдоволено посміхався.

На тому засіданні велику протисовєтську промову виголосив канадійський прем'єр Діфенбейкер. Він назвав хрущовий проєкт на скасування становища генерального секретаря ОН та заступлення його тричленною колеґією із правом вета кожного з тих членів „абсурдом". По тій самій лінії промовляв арґентинський міністер закордонних справ Діоґенес Табоада. Комуністичні підголоски — чеський Антонін Новотни і албанський Мехмет Шеху торочили привичну комуністичну пропаґанду. Решту засідання виповнив кубинський диктатор Фідель Кастро, який виголосив 4 і ½-годинну промову, маючи в руках тільки маленький клаптик паперу. Він, як звичайно, громив американський „колоніялізм і імперіялізм" та закидав американцям, що вони прозвали його комуністом тільки за те, що він, Кастро, зворохобився проти дальшої „експлуатації" Куби Америкою.

Важливішими від пленарного засідання Генеральної Асамблеї були дипломатичні розмови поза великою залею Об'єднаних Націй. Президент Айзенгавер, який прибув до Ню Йорку для участи в бенкеті з нагоди золотого ювілею католицької централі добродійних організацій, нараджувався в готелі Валдорф Асторія спершу з індійським прем'єром Джавагарлалом Неру, опісля з єгипетським през. Ґамалем А. Нассером. Крім цього він обідав з нюйоркським губернатором Нелсоном Рокефеллером. Хоч у часописах не появилось нічого офіційного про зміст розмов Президента з Неру і Нассером, проте газети твердять, що Неру запевнив през. Айзенгавера, що він не тільки ворожий супроти думки Хрущова щодо скасування становища генерального секретаря ОН та щодо хрущової кампанії проти Гаммершилда, але й проти концепції творення бльоку невтральних. Це найбільше Тіто і, мабуть, ґанський президент Кваме Нкрумаг заходяться біля творення такого бльоку. Неру стоїть на становищі, що кожна країна повинна мати найповнішу свободу рухів і не в'язатись ніякими бльоковими вузлами. Неру конферував із Нассером, Тітом, Кваме Нкрумагом, відвідав Гаммершилда та мав розмову з Хрущовим. Окрему серію розмов перевів англійський прем'єр Герольд Мекміллен, який переляках нюйоркську поліцію, пішовши з готелю пішки до палацу Об'єднаних Націй, що виглядає, як фортеця за кордонами поліції.

Найближчий бюджет треба буде збільшити на півтора більйона долярів

Вашинґтон. — У фінансових колах передбачують, що найближчий бюджет, який президент Айзенгавер предложить Конґресові в січні 1961-го року, буде на півтора більйона долярів більший в порівнянні з цьогорічним бюджетом на рік, що почався 1-го липня 1960 і триватиме до 30-го червня найближчого року. У фінансових колах гадають, що президент Айзенгавер старатиметься предложити збалансований бюджет на рік, що почнеться 1-го липня 1961-го року і скінчиться 30-го червня 1962 року. Та не можна передбачити вже тепер, як це Айзенгавер зможе зробити, бо існують непевності щодо розвитку економіки і не знати, хто виграє вибори цього року. В січні цього року уряд передбачав, що видатки федерального уряду мають винести $79,800,000,000, і що повинна бути ще надвишка в сумі $4,200,000,000. Але в останньому тижні сесії Конґресу видатки федерального уряду збільшено на $1,983,000,000, одночасно не ухваливши тих законопроєктів, які предкладав уряд, як на приклад про збільшення поштових оплат для зменшення дефіциту поштового департаменту. Тому внаслідок того можна сумніватися, чи буде передбачена урядом надвишка в бюджеті влітку 1961-го року, і чи можна буде зменшити федеральне заборгування, яке зросло було внаслідок господарської знижки в 1957 і 1958 роках.

Французькі журналісти цікавляться українськими демонстраціями

Ню Йорк. — Теперішня Сесія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй стягнула до Ню Йорку багато визначних журналістів з цілого світу. Річ природна, що тієї нагоди не могла поминути і „Французька Національна Радіовисильня", що веде свої радіопередачі з Парижу на цілу Францію і також передає телевізійні програми на всю західню Европу. Кореспонденти тієї висильні пп. П. Черня і І. Баррер приглядались нашим маніфестаційним протихрущівським акціям в неділю 18-го вересня на П'ятій евені і у вівторок 20-го вересня під Об'єднаними Націями та рішили зробити з українською національною групою інтерв'ю. Таке інтерв'ю відбулося в суботу, 24-го вересня в полудневих годинах в Українському Народному Домі в Ню Йорку. На тлі мальовничої групи дівчат в українських народних строях, сумівських одностроях і учнів школи св. Юра, серед розгорнутого транспаренту „Українці" і прапорів американського і українського, п. Пєр Черня перевів інтерв'ю у французькій мові з ред. Володимиром Душником. В тім інтерв'ю ред. В. Душник дав вияснення, чому українці масово протестують проти облуди, яку вносить між представників Об'єднаних Націй Хрущов. Ми хочемо дати правдиве обличчя світові Хрущова і його співробітників, які нищили і нищать вже довгі роки український нарід. Після інтерв'ю дівчата співали українські народні пісні, що були зарекордовані. Накручена того дня програма буде передавана у Франції 7-го жовтня 1960 р. Українці, що живуть в західній Европі, повинні на цю програму звернути увагу. Під час інтерв'ю та накручування фільму були присутні: Джастін Мк. Карті, радіопродуцент, що допоміг нам нав'язати контакт з французькими журналістами, а від Об'єднаного Комітету, Відділу УККА, що організував цю зустріч, були присутніми: Іван Винник, Іван Базарко, Олександер Соколишин, Павло Дорожинський, Степан Чума, Микола Черник та Степанія Бартко. Між представниками наших організацій були пп. Володимир Боровик, В. Олійник, мґр. Евген Лозинський, адв. А. Луцький та інші.

ОН, мабуть, інтервеніюватимуть в громадянській війні в Ляосі

Вієнціян. — Західні обсерватори в Ляосі, малій південно-азійській країні, схиляються до думки, що тільки інтервенція Об'єднаних Націй може врятувати ту країну, щоб вона не стала тереном подібної війни, як було в Кореї. Лідер протикомуністичних сил в Ляосі генерал Фомі Носаван відгрожується, що він повалить невтрально-угодівський уряд Суванни Фоуми та переможе комуністичних партизанів із т. зв. табору Патет Ляо. Однак закордонні військові фахівці піддають в сумнів реальні можливості генерала Носавана, бо його військa здали відразу в першій битві зайняте ними місто Паксане, виявивши свою слабість супроти атаки вірних урядові Фоуми військ, якими командує капітан Конґ Ле. Генерал Носаван має буцім-то тайний договір з Сіямом, який задумує перевести військову інтервенцію, щоб не допустити до закріплення в Ляосі не то комуністичної влади, а комуністичних впливів. Однак інтервенція сіямської армії викликала б, мабуть, автоматично протиінтервенцію комуністичного Північного В'єтнаму, що в свою чергу користується повною підтримкою збоку комуністичного Китаю. Щоб оминути небезпеку такої великої війни на терені Ляосу, генеральний секретар ОН Гаммершилд мав в минулий понеділок 26 ц. м. довгу нараду з закордонним міністром Сіяму, Танатом Хоманом.

В АМЕРИЦІ

● **Нюйоркський губернатор-республіканець** Нелсон А. Рокефеллер заявив, що „він щиро співчуває з тими особами, які в Ню Йорку протестують проти побуту у ЗДА совєтського прем'єра Нікити Хрущова, бо численні з тих осіб втратили своїх найдорожчих, які впали від куль або згинули в невільничих таборах в СССР".

● **Представник** компанії Дж. Т. Шджелдел Ричард Слейтер заявив, що та компанія, яка збудувала „комунікаційний сателіт „Ехо", що кружляє довкола Землі, тепер будує новий сателіт, який матиме те саме влаштування, але буде на 10 разів більший від попереднього.

● **Рух за моральне відродження** висилає 31-сторінкову книжечку до 6,250,000 родин в стейтах Ню Йорк, Ню Джерзі і Конектикат, яка має виявити цілі комунізму та вилікувати тих осіб, які могли б захоплюватися гарними кличами комунізму.

● **Голова** товариства за ширення етичної культури Генрі Б. Герман сказав у промові в Ню Йорку, що представники білої раси не сміють говорити тепер так, немов би то біла раса мала якусь вищість над іншими расами. Хто думає інакше, казав Герман, той шкодить нашій країні, і робить неможливим її існування в теперішньому світі.

● **Конґресмен - демократ** Овертон Брукс, який очолює Комітет для справ космічних просторів в Палаті Репрезентантів, заявив, що вже в грудні 1960, або в січні 1961 року один із сімох астронавтів полетить у космічні простори. Незабаром мають вирішити, котрий із 7-ох астронавтів полетить першим у цю історичну подорож.

● **25-го вересня** пані Алма Б. Гарріс із Секете Гарбору, Н. Й., відзначила 107-народини. Вона є вдовою по Роберті Гаррісі і матір'ю по колишньому посадникові Вотертавну Джанові Д. Гаррісові.

Українська Хроніка

● **Представництво Виконного Органу УНРади у ЗДА** переслало усім амбасадорам ОН, конґресменам і сенаторам у Вашинґтоні, як теж усім редакціям американських та іншомовних часописів у ЗДА свій меморіял під назвою „Російський колоніялізм; Як постала і як поширилася російська імперія". Видано і розіслано цей меморіял з приводу відкриття 15-ої Генеральної Асамблеї ОН. Меморандум про совєтський імперіялізм і колоніялізм із з'ясуванням ситуації України й інших поневолених народів переслав до Об'єднаних Націй теж і Комітет Українців Канади.

У СВІТІ

● **Комуністичний Китай** твердить у своїй пропаґанді, що це Сіям наспілку з Америкою веде „збройну диверсію" в Ляосі, але сіямський прем'єр Саріт Танарат заявив, що Сіямові грозитиме безпосередня комуністична небезпека, якщо комуністи заволодіють в Ляосі. Тим часом в Ляосі йде громадянська війна між „невтральним" чи пак угодівським урядом Суванни Фоуми та націоналістичним табором ген. Носавана.

● **Члени Британського Комонвелту** — Канада, Австралія, Нова Зеляндія й інші — стривожені переговорами Англії з керівниками 6-членного континентально - европейського економічного бльоку „Спільного господарського ринку". Вони лякаються, що втратять на товарообміні з Англією, якщо Англія поширить свою торгівлю з західньою континентальною Европою. Знову ж Англія боїться, що Спільний господарський ринок витисне її цілком з европейського континенту. На ці проблеми ведуться між заінтересованими державами наради.

● **Американського амбасадора в Західній Німеччині** Волтера Давлинґа зупинив східньонімецький поліціянт на „рогачці", коли Давлинґ переїздив із Західнього Берліну до Східнього. Поліціянт заявив, що згідно з останнім розпорядком німецьких комуністів — західні дипломати мусять мати окремі перепустки до Східнього Берліну, і тому не хотів амбасадора Давлинґа перепустити. Однак він вступився, коли Давлинґ заявив рішуче, він є відповідальний також за американський сектор Берліну, а Берлін становить одну цілість.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St, Jersey City, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918.
Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Брехня має короткі ноги

Кожна акція викликає реакцію, і чим більша брехня, тим гостріше мусить бути її спростування. Своїм виступом у минулу п'ятницю на Генеральній Асамблеї ОН Нікіта Хрущов ще раз заперечив плеканий в деяких західніх колах міт про високий рівень совєтської дипломатії, наступниці царської. Так звані совєтські успіхи прийшли не внаслідок доброї дипломатії СССР, а внаслідок нехіті Заходу негайно і активно протиставитись зламанню Совєтами численних договорів та підкоренню підступом і силою цілого ряду вільних держав, — а зріст совєтських впливів в азійсько - -африканських країнах прийшов унаслідок зорганізування Москвою могутнього підривного апарату. Такі ж ходи совєтської дипломатії, як ось поведінка Хрущова в травні ц. р. у Парижі на зірваній ним конференції „на вершинах", як розбиття большевиками всіх дотеперішніх конференцій в справі роззброєння і згадана остання промова Хрущова — викликали цілком протилежний ефект, аніж його сподівалися кремлівські „дипломати".

Негайна реакція міжнародних дипломатичних кол і вільної преси на лицемірне таврування Хрущовим колоніялізму була така гостра й рішуча, як її напевно не сподівались большевики. Якщо до цього часу муринські й деякі азійсько - африканські країни все ще не знають історії постання совєтської імперії, не знають як вона насправді виглядає, то Хрущов значно допоміг їм у правильному усвідомленні. Трудно думати, що будь-хто з нинішніх закордонних гостей в Америці не прочитав редакційних статтей на цю тему в нюйоркських щоденниках, передусім передрукованої у нас вчора статті „Ню Йорк Таймсу" під назвою „Велика Брехня Хрущова". Нікіта Хрущов перетягнув струну, представляючи себе, як покровителя уярмлених колоніяльних народів, перетягнув струну своєю настирливою „допомогою" в Конґо, перетягнув струну супроти генерального секретаря ОН Гаммершилда й супроти цілої установи Об'єднаних Націй. Вибравши для своєї пропаганди форум ОН, Хрущов автоматично спричинився до того, що на цей форум перенесено також з'ясовування колоніяльно - імперіялістичного характеру Совєтського Союзу. Коли амбасадор З'єдинених Держав почав декляративно говорити про потребу ліквідації „обох типів колоніялізму, того з 19-го сторіччя, який саме зникає, і комуністичного колоніялізму з 20-го сторіччя, який тепер так розгнуздався" — то це грізне для Совєтів „мементо", як можлива заповідь дальших щораз сильніших атак Заходу проти совєтського колоніялізму.

Ніхто інший, як сам Хрущов спровокував цю реакцію. Його пропозиція викинути Гаммершилда, перетворити пост генерального секретаря ОН на триособову колеґію, в якій комуніст засідав би з правом „вета" за паритетним принципом поруч представника Заходу і невтраліста, практично цілковито спаралізувала б Об'єднані Нації, або їх розвалила. Тому державний секретар Гертер назвав промову Хрущова „проголошенням війни Об'єднаним Націям". Ясно, що ні одна з новопосталих африканських країн, які всю надію покладають на допомогу від Об'єднаних Націй і які мають наочну лекцію в Конґо, що легше дістати державність, як її правильно виконувати і зберегти, — не може виступати проти Об'єднаних Націй. І навіть ґанський Кваме Нкрумаг, з його дуже рожевим невтралізмом, пропаґує „африканську доктрину Монро", за якою ніодна з позаафриканських держав, отож і Совєтський Союз, не мали б права втручатися у справи Африки.

„НЙТаймс", „Геральд Трибюн" „Нюз" та інші американські газети у відповідь на крокодилові сльози Хрущова, що їх він проливав над світовим колоніялізмом, вказали на Україну, як на жертву совєтського імперіялістичного колоніялізму. Загострення холодної війни автоматично актуалізує проблему розвалення совєтської тюрми народів. Наш обов'язок з'ясувати цю проблему дальшою якнайдоцільнішою інформаційною акцією та наполегливою конструкційною працею.

Дипломатія діл

Почавши від вівтірка 20-го вересня, на терені Об'єднаних Націй відбуваються виступи голів і репрезентантів різних країн світу, їх зустрічі і наради, декларації і зудари, коротко кажучи — великий бій за дві різні концепції міжнародного взаємоіснування: вільносвітову і комуністичну. Але водночас із цим, за лаштунками всієї, здебільша словесної, декляративної баталії відбувається велетенський змаг за перевагу одного світового бльоку над другим, демонстрація їх реальної сили і спроможностей. І є всі підстави думати, що саме цей змаг головніший і більш вирішальний за всі словесні бої державних мужів і дипломатів на форумі Генеральної Асамблеї ОН.

Виявами цього велетенського реального змагу є передусім — не зважаючи на всі висловлювані обидвома сторонами декляраціі й дезидерати в справі роззброєння — нові досягнення й експерименти в ділянці озброєння і технології. Демонстрація цих досягнень і спроб однією чи другою стороною є своєрідною дипломатією діл, і її використовують для посередньої відповіді на ті чи інші закиди й інвективи, а то й погрози або ультиматуми.

Рішучу і переконливу, а то й дошкульну відповідь Хрущову на його демагогічний й образливий для ЗДА і вільного світу виступ на Генеральній Асамблеї, яким він прагнув розбити ОН, дала Америка не тільки одностайним засудженням цього безвідповідального виступу у заявах своїх державних мужів і в статтях американських газет, але й спущенням на воду атомового літаконосця „Ентерпрайс", що є першим такого роду кораблем в усьому світі. Із посмністю 85,350 тонн, цей корабель має вісім нуклеарних реакторів, які даватимуть йому змогу обплисти землю двадцять разів без доповнювання пального. Його залогу становлять 3.100 моряків і 1.500 летунського персоналу. Таким чином „Ентерпрайс" буде наймогутнішою одиницею американських збройних сил, важливою ланкою в американській оборонній системі, організованій проти можливої совєтської агресії.

Такою ж відповіддю на хрущовське вимахування кулаками і його погрози треба вважати і спробу З'єдинених Держав випустити 25-го вересня в орбіту навколо Місяця 387-фунтового сателіта, виряджено в наймодерніші прилади й інструменти для збирання даних про маґнетичні поля, космічну радіяцію, про зудари мікрометеоритів і про соняшні спалахи - протуберанси. Те, що випущення цього сателіта закінчилося невдачею через дефект в одній із складових частин ракети, не зменшує значення здійсненої спроби і досягнення в побудові цього сателіта, який, без сумніву, буде випущений успішно при дальших спробах.

Всі ці зусилля добитися якнайбільших успіхів у збройовій і технологічній ділянках є саме тією дипломатією діл, з допомогою якої теперішні головні потуги світу намагаються утвердити свою перевагу в боротьбі за свій престиж в опінії народів світу і за свої концепції розв'язки проблем взаємоіснування народів.

Очевидно, що и Москва, при допомозі німецьких вчених і викрадених шпигунами американських таємниць, також добилася поважних успіхів у цих ділянках, але ці успіхи оплачені дорогою ціною нужди і недостач населення і тому вони, хоч можуть бути ефектовні в пропаґанді, не можуть мірятись з успіхами західнього світу своєю питомою вартістю та не можуть видержати конкуренції на довшу мету. Яку ж бо вартість на довшу мету може мати совєтська ракета на місяць, як підсовєтське населення голодне і не має навіть найконечніших предметів щоденного вжитку!

Любомир О. Ортинський

ЗУДАР ДИПЛОМАТІЇ З АҐІТАЦІЄЮ

Об'єднані Нації. — Тут скінчився перший тиждень нарад п'ятнадцятої сесії Генеральної Асамблеї ОН, в ході якого виступили з промовами президент Айзенгавер, президент Тіто, диктатор Н. Хрущов і президент Нкрумаг з Ґани, щоб згадати головніших. Зміст їх промов, а принаймні основні думки, передали радіо й телевізія, і сотні мільйонів людей нашої планети, передусім ЗДА запізналися з ними або під час їх виступів або зараз же після того. Таким чином нам залишається поділитися деякими безпосередніми враженнями із залі дебат.

Перше і засадниче, що вражає, це те, що речники головних потуг, ЗДА і СССР, мають у своїх виступах в ОН різні цілі. Тоді, коли президент ЗДА, як речник американської, а з тим і західньої політики, дає вислів щирого бажання шукати якийсь розумний компроміс, маніфестує максимум доброї волі і пропонує конкретний плян допомоги для економічно відсталих країн, обіцяє збоку ЗДА повну матеріяльну підтримку і в найбільше оглядний спосіб, користуючись дипломатичною мовою, натякає на загальновідомі совєтські порушення світового порядку — проти нього виступає професійний аґітатор з брутальним словником б о л ь ш е вицької пропаґанди, який має на меті одну ціль: максимально використати акустику Об'єднаних Націй для світових розмірів совєтської аґітації. Сорокхвилинному в примирливому тоні витриманому еляборату Айзенгавера Хрущов протиставив дво-і-півгодинну зливу фраз і образ, півправд і очевидних брехонь та наклепів, а його атака на ген. секретаря Гаммершилда і запропонована ним резолюція в справі замінення посту генерального секретаря ОН колективом з трьох осіб залишила переконання, що Хрущов націлився на структуру ОН і не заінтересований в ефективному функціонуванні цієї інституції, навіть в її дотеперішньому засязі.

Не від сьогодня панує в американській дипломатії погляд, що американським офіційним речникам на терені ОН не доцільно порушувати т. зв. внутрішні справи СССР. Така тактика застосовується американською д и п ломатією роками, і на її оправдання дехто наводить такі аргументи: втручання у внутрішні справи СССР (тобто порушування, скажім на форумі ОН, справи України) дратувало б противника. Вірний цій засаді залишився також президент Айзенгавер, який не згадав ані словом про совєтський колоніялізм і поневолення східньо - европейських народів. Натомість Хрущов, не мавши таких дійсних арґументів, вибріхував їх, прозвавши ЗДА кілька разів аґресором, колонізатором та ін., і пообіцявши звільнити від колоніялізму . . . Порторіко! При цьому він повторив, вживши лагіднішої фразеології, своє, зроблене напідпитку в Москві „пророцтво" про те, що „ми вас поховаємо". Не відомо чи звернуть на це увагу в пресі і радіо присутні під час його промови журналісти. Наскільки можна було замітити, всі підхопили блазнування Хрущова на тему „замечательной совєтской мінеральной води", яку він під час промови попивав.

Але існує побоювання, що пропустять іншу, дуже істотну сцену. Отже, по скінченні одного з уступів промови, в якому був гострий засуд колоніялізму і Заходу взагалі, Хрущов дістав зовсім рідені оплески. „Не оплескуйте, — кинув він у залю, — відомо, тут серед вас саме ті колонізатори й імперіялісти про яких я говорив. Але ми знаємо, — звернувся він до кількох десятків зорганізованих совєтами „клякерів" в журналістичній льожі, — ми знаємо, що перемога буде належати нам, комунізм переможе".

Спостерігаючи й слухаючи промови тих речників двох світів, форму їх виступу, зміст запропонованих ними експозе і супровідну обстанову, могла прийти на думку безсенсовність і шкідливість такого роду політичних „шовів", в яких одна сторона з засади б'є під пояс, кусає і плює, а друга притримується еспанського бон-тону. Але баталія в ОН ще не закінчилась, це щойно початок, і, може, врешті представники Заходу вийдуть з дипломатичної резерви, відкладуть на інший час і для іншого товариства завуальовану мову крізь квіти і перейдуть до відпаровування забріханої совєтської пропаґанди. Частинно це вже діється не тільки в пресі, але й на форумі ОН

З ґалерії інших цікавіших особистостей виступили дотепер Тіто і Нкрумаг. Тіто націлився на ролю посередника, може навіть на речника „третьої сили", якщо така оформиться і попросить Тіта, щоб її очолив. У кожному разі в його промові, що витримана була в тоні, хоча в основі й підтримувала совєтську лінію, він виразно протиставився поляризації світової політики навколо двох центрів, стараючись доказати її шкідливість. Нкрумаг позує на Мойсея Африки, він виключає від будь-яких впливів на полагодження конфлікту в Конґо не лише европейців, але й азійців, і найгострішими словами засуджує південно - африканський расизм і поневолення французами Альжиру. Нкрумаг дуже високо цінить себе і свій пост. Клаптик паперу, з текстом його промови урочисто ніс за ним якийсь його урядовець, що на кивок президента поклав її на пульті. Що край — то обичай.

СЕЛЯНСЬКА ХАТА

Зустрічай мене, хато моя!
Білостінна селянська хато.
Во гостинна щедрота твоя
Мені в будень здається святом.

Стукне клямка біля дверей,
Мов спросоння дитя заплаче.
Я невдовзі бував між людей,
Чув їх думи, на слово гарячі.

Зустрічай мене, хато моя,
За городами і садами,
Де ходив я, будив солов'я,
Перелуння водив гаями.

Зустрічай мене, рідний дім,
Повесні і в дощі осінні,
І здається мені, що всім
Твої вікна — як проліски сині.

Твої вікна, як очі землі,
Білі стіни — то білі вітрила.
І тому найдорожчі мені,
Що їх мати моя білила.

МИКОЛА СИНГАЇВСЬКИЙ

НА ГОСПОДАРСЬКІ ТЕМИ

ЗНИЖКА ЦІН І РІСТ ЕКОНОМІКИ

Ріст промислової продукції в ЗДА дещо сповільнюється, і економісти не знають, чи це є короткотривале сповільнення, після якого почнеться новий ріст вгору. Рада Федеральної резерви ствердила, що в серпні ц. р. індекс продукції становив 109% у порівнянні з пересічними індексами 1957-го року. Цьогорічний індекс із серпня був на 5% більший від серпня 1959-го року, коли він виносив 104, але економісти не вповні задоволені з цього, бо в січні цього року індекс продукції становив рекордово високе число — 111%.

Представник Компанії Е. Ф. Гаттон Джералд М. Леб вважає, що в найближчих двох місяцях повільний темп росту економіки припиниться в численних галузях промисловости, і почнеться новий рух вгору.

Представники уряду не спускають ока з економіки, хоч заявляють, що немає причини для тривоги. Вони закликають керівників основних галузей промисловости знизити ціни на свої товари, щоб цим змусити консументів робити більші закупи. Коли б це сталося, тоді промислові компанії дістали б більше грошей за продані товари і почали б збільшувати продукцію. Тоді розвіялися б ті хмари, що їх деякі песимісти бачать над економікою ЗДА.

Але більшість економістів не бачать початків рецесії, гадаючи, що тимчасове сповільнення продукції в деяких головних галузях промислу — це „чергове пристосування" промислових фірм до нових умов, які постали в господарстві країни, внаслідок її високого рівня: рекордовий стан інвестицій, продукції, прибутків і затруднення.

Покищо не можна відповісти на запити, що буде з економікою в найближчому часі. І тому Білий Дім якнайскорше хоче зліквідувати цю непевність. Коли б, наприклад, сталеві компанії погодилися зменшити ціну на сталь, тоді ті галузі промислу, які потребують для своєї продукції сталі, як автовий і будівельний промисли, могли б також зменшити ціни на авта і доми. І тоді можна було б підвищити продукцію авт і збільшити число будованих домів. А це спричинилося б до більшого руху в інших галузях промислу, причинилося б до росту інвестицій, збільшення числа затруднених і зменшення числа безробітних.

У будівельному промислі протягом 38 тижнів ц. р. укладено контрактів на суму 17 більйонів долярів — на 10% більше, як в тому самому часі. минулого року Потреба на нові доми є й надалі велика, і тому необхідно збільшити рух в цьому промислі.

Знижку цін на товари вже від довшого часу пропаґує головний економічний дорадник президента Айзенгавера Реймонд Дж. Солнієр, і його в цій справі підтримує голова Ради Федеральної Резерви Вільям МекЧесні Мартин.

Однак, невідомо, чи керівники сталевого промислу послухають заклику урядових економістів і чи погодяться зменшити ціни на свої продукти без зниження робітничих платень.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, в тим самим і співвласниками 22-мільйонового майна організації!

М. Скала-Старицький

В ПАРИЗЬКОМУ ТЕАТРІ НАЦІЙ

В останньому театральному сезоні Театру Націй в Парижі взяли участь такі держави: Код д'Івуар (бувші французькі колонії), Малі, Східня й Західня Німеччина, Філіппіни, Іран, Колюмбія, Бразилія, Польща, Греція, Індія, Голляндія, Бельгія, Велика Британія Корея, Італія, Туреччина, Ірляндія і ЗДА.

Сезон почався 15-го березня і тривав до 17-го липня. Протягом цього часу відіграно 105 драматичних, оперових, хореографічних і музичних вистав. Найбільше було хореографічно - фолкльорних виступів, якими презентували себе не тільки так звані недорозвинені народи й держави, але й такі старі та висококультурні, як Греція, Голляндія й Бельгія. На другому місці щодо числа були вистави драматичних і комедійних театрів. І врешті оперові й музичні, найбільш коштовні, на які дозволили собі цього року тільки Німеччина і ЗДА.

Німеччина, яка вже в минулому сезоні здобула переходову чашу найкращої вистави, оперою „Казки Гофмана" (Державна Опера-Комік, Берлін), цього року знову захопила першенство виставами берлінського Д р а матичнго Театру під дирек. Гелени Вайгел, виставами „Артуро-Уї" Брехта, „Мати" Горького-Брехта „Життя Галилеї" — Брехта та „Мати Відвага' — Брехта.

Першу нагороду найкращого традиційно - фолкльорного ансамблю отримав Драматичний Ансамбль недавно посталої держави Кот д'Івуар.

Диплом найкращого режисера признано італійцеві Джіованні Полі за поставу „Ля Коммедія делі Занні" в стилі „комедія дель арте".

Нагороду найкращого диригента признано музичному керівникові Опери у Франкфурті, мадярові Горґові Шолті, найкращого хореографа — французові Морісові Бижартові, найкращого драматичного актора — Сирільові Кусакові, ірляндцеві, за виконання головної ролі у „Герой і салдат" Бернарда Шова, найкращої драматичної акторки — грекині Папатанассію, найкращої співачки — німкені Гельзі Пілярчик, за виконання дуже трудної ролі в опері „Люлю" Альбан Берга, найкращого танцюриста — індійцеві Нарасімга Рао, найкращої танцюристки — голляндці Иоан Кадзов і найоригінальнішої п'єси — бразилійцеві Джанфранческо Ґварнієрі, авторові штуки „Джімба", про яку буде мова далі.

Усі ці дипломи, нагороди й признання з великою парадою роздає Міжнародне Т-во Молодих Критиків, до якого автор цих рядків також належить, як музичний і театральний критик. Це Т-во існує заледве 2 роки, але вже здобуло собі поважну позицію у міжнародному мистецькому світі, а особливо в Парижі. До згаданого товариства належать вже музичні й театральні критики 25 країн.

Сьогорічний сезон Театру Націй в Парижі почався виступами фолкльорного Хореографічного Аасамблю Кот д'Івуар. З мистецького боку цей ансамбль цікавий і оригінальний тим, що муринський примітивний танець є не тільки хореографічним, але й драматичним засобом вислову почувань чорної людини. Проза переплітає танець, як у деяких народів спів. Зміст вистави — ритуальна драма жертви Богові й танцювальна екстаза. Все це діється під акомпаніямент м о н о тонного стукоту там-таму, який доводить чорну людину до самозабуття.

Майже те саме, але не таке свіже й оригінальне, запрезентувала друга новонароджена держава Малі.

Після двох чорних виступали білі, західні німці, в „Федр" Расіна, „Натан Мудрець" Лессінґа і „Носоріг" Йонеско. Грав Драматичний Театр з Дюссельдорфу, який нічим особливим не визначався. Солідне німецьке опрацювання, добра гра акторів пересічних талантів. Здисципліновані виходи, куртина, а навіть порядок виходів перед публіку наприкінці вистави. Вистави німецьких театрів завжди лишають враження чистої й солідної роботи, але публіки вони ніколи не підносять до ентузіязму. Можливо, що спомини про „подвиги" недавнього III Райху мимоволі викликають у глядача антипатію.

Філіппіни виступили з дуже милим для ока, оригінальним і барвистим балетом, який настільки припав Парижеві до вподоби, що після сімох днів офіційних виступів в Театрі Націй дирекція найбільшого паризького мюзікголю „Альгамбра" з а а н ґажувала його на два тижні.

На виступах Іранського Драматичного театру мені не довелося бути, тож не можу нічого сказати про його мистецький рівень. Натомість бачив я колюмбійський Експериментальний Театр із міста Калі. Грали п'єсу релігійного змісту, молодого автора Енріке Буенавентура — „По правиці Бога". Зміст п'єси — леґенда, як Христос вибрався з св. Петром на землю, ще раз доказати людям, що матеріяльне добро, сила і гроші не роблять людей ані кращими, ні тим менше — щасливими. Постава, режисерія й декорації цієї вистави нічим особливим не вирізнялися, хіба тим, що Христос і св. Петро були виведені у масках. Щось на взір лялькового театру. Автор, що виконував головну ролю, дуже талановитий молодий артист, здобув заслужені довготривалі оплески.

Другим цікавим американським театром був Театр Народного Мистецтва Бразилії. Грали п'єсу „Джімба" також молодого автора Джанфранческо Ґварнієрі. Річ дуже оригінальна, реалістична. Особливу увагу звернули на себе постава й декорації, що складалися з кільканадцятьох нужденних хаток-бараків, розміщених поверхово. У кожній відбувається дія одночасно, всуміш, змінами. Для тих, хто бачив „Патетичну Сонату" Куліша, така оригінальність напевно не була новиною, але у Парижі таких вистав мені досі не довелось бачити.

Польща прислала до Парижу Драматичний Театр з Гданська із дуже нудною й нецікавою п'єсою Леона Кручковського „Перший день свободи". Ціла вистава йде в одних і тих самих декораціях: чекальня - вітальня німецького лікаря у якомусь містечку на провінції. Річ діється у перших днях капітуляції III Райху, коли альянти повідчиняли всі табори полонених. В п'єсі, як і треба було сподіватися, представлена шляхетність польської і нелюдськість німецької людини. Всі ці проблеми, навіть у Франції, яка не терпить німецького духу, відійшли вже так далеко в історію, що зусилля сіяти зі сцени ненависть і антагонізми між поодинокими людьми і народами робили враження жарту не на місці. Тож публіка залишала театральну залю з почуттям не-

(Закінчення на стор. 3-ій)

ОНО

У НАШОМУ ВИМБЛЕДОНІ

(1)

У „Свободі" ч. 167 з 21-го серпня ц. р. я закликав тенісистів і всіх прихильників „білого спорту" (хоч він дедалі менше білий: м'ячики, після кількох ударів на асфальтовому чи бетонному зеленому корті, чорніють - зеленіють; дехто з тенісових чемпіонів теж не з білої раси . . .), щоб у вікенд під День Праці все це перло до нашого Вимбледону — „Союзівки".

І народ попер. Я не знаю, скільки людей приглядалося змаганням, що йшли на чотирьох різних кортах — людей на „Союзівці" порахувати так само важко, як хрущів під кльошем. Одне певне: майже всі учасники-глядачі були сконцентровані на виступі „Веселого Львова", в суботу, 3го вересня — вирахуйте, скільки хрещених треба, щоб обліпити „Веселку" з її двома поверхами, шкарпнасип, що між будинками та басейном і всі сусідні зачіпні пункти, проходи й огорожі. Що тут багато говорити: на цей „довгий вікенд" мусіла „Союзівка" винаймати поблизький приватний готель, щоб примістити всіх гостей. Хто хоче, має дальші дані: в неділю 4-го вересня автор цих рядків — сам змагун — не обідав, бо в коридорі до харчівні постійно стояли черги в дві-три сотні людей. Та ще й при цьому не слід забувати, що цьогорічний День Праці на „Союзівці" був чисто спортовий — крім тенісових і плавацьких змагань, не було тут більше ніякого здвигу, конвенції чи конференції, які могли б твердити, що вони теж привели свою публіку . . .

Отже: як воно було в тому нашому Вимбледоні?

Насамперед питання рекордоманів: чи цьогорічна „Союзівка" була рекордова?

Мене запевняють, що так. В тенісі було зголошене рекордове число 92 змагунок і змагунів, участь брали вісім з половиною десятків. Це — перший рекорд. Другий ще радісніший: коли, два роки тому на цій же „Союзівці" в конкуренції доросту було все, включно з нагородами, крім „змагунів", то тепер їх до змагань ставало понад два десятки — так, що в категорії хлопців прийшлося робити поділ на молодших (до 15 років) і старших (до 18 років). Навіть жіноцтво капнуло один прибуток до свого доросту — так, що тепер було вже 4 (словами: чотири) змагунки. П'ятнадцять „мужа" поставила тенісова „стара война".

А крім тенісу цьогорічна „Союзівка" мала ще й інший рід спорту, який цілком не жив на рахунок свого білого „старшого брата". У „Свободі" в першому звіті з імпозантних плавацьких змагань за чемпіонат СУАСТ-Схід (понад 30 учасників, прошу! . .) я читав, що на майбутнє такі змагання — віримо, вже за чемпіонат цілої Спортової Централі Америки й Канади — треба відділити від тенісу й робити їх цілком окремо, в інший день.

Можливо, організаційно один другому ці роди спорту перешкоджали. Але під оглядом спектаклю і враження малої „Української Олімпіяди" (в протиставленні до великої, всесвітньої, що відбувалася в Римі) ці дві імпрези прекрасно одна одну доповнювали і тримали глядачів у постійному напруженні. Я побоююсь, що самий теніс, з деякими маратонними змаганнями і безконечними грами від зорі до зорі, цілі три дні, був би для декого з глядачів занадто монотонний. А плавацькі змагання, відокремлені, терпіли б на брак публіки чи діставали б її „нерозіґрітою". Нам здається, що так, як було, повинно й лишитися: за своєю природою „вибухові" плавацькі змагання, з раптовим визволенням нагромадженої енерґії (у змагунів і глядачів) прекрасно доповнюють д о в г одистансовий теніс. Ясна річ: організатори мусять поклонятися тільки одному з цих спортів. І так само змагуни (хібащо між одним і другим родом запевнена довга перерва). Я гадаю, що в майбутньому труднощі будуть у великій мірі зліквідовані іншим поставленням тенісового турніру. Провідник і головний суддя тенісового турніру, інж. Богдан (Дада) Рак проголосив світу й містові, що цьогорічний турнір, п'ятий (відколи світ світом, а „Союзівка" „Союзівкою") і третій за офіційне першенство УСЦАК, був останнім у першій „п'ятирічці", що проходила під гаслом: теніс у маси (чи маси в теніс! . . Відтепер організатори вже можуть присвячувати увагу ростові вгору. В майбутніх турнірах змагуни будуть поділені на кляси, і тоді буде змога влаштовувати гри парами — тоді повинен знайтися й вільний час на плавацькі змагання — хай і в антрактах — і тоді цим змаганням могло б приглядатися все, що в даний час живе й дише на „Союзівці".

На закінчення цього першого телеграмного звіту треба одним духом із спортовими змаганнями згадати виступ „Веселого Львова". Влаштований у балядно - романтичній, сповненій символіки обстанові, цей виступ був чимсь далеко більшим, ніж солодка л а коминка після спортового хліба насущного. То було могутнє переживання, болючо - хвилююча прогулянка у віддалені простори й часи — поворот до себе самих, з-перед півтора десятка років.

Вкінці — особисті переживання. Ці незабутні три дні Уявляли собою- одну безперервну вакханалію зустрічей, знайомств (я, наприклад, не впізнав господаря турніру інж. Шарка В. — „Хіни", з яким ще в 1952 р. жив у Лорейні), конфронтації росту молоді — лисин і сивин у старших. Серед тієї метушні-біганини я не мав змоги поговорити як слід із своїм дорогим Івасем Керницьким — Ікером і, признаюся з соромом, цілком забув, що існує на світі Микола Понеділок, з яким я хотів зустрітися на „Союзівці". Коли ж Ви, дорогий Читачу, до того ще й змагун, то раджу Вам у турнірі на „Союзівці" просто після змагань замикатись на всі замки у своїй кімнаті, інакше, на другий день, Вам доведеться ставати до змагань у такому стані, як ставав вищепідписаний до свого нещасного півфіналу старих: Вас, невиспаного, треба буде підтримувати не тільки на дусі, але й на тілі . . . Бо „Веселка" має свої права, а Ваші знайомі, яких Ви не бачили 10-15-20 років — свої: пробуйте не випити одної джинджирелли з солістом нюйоркської „Думки", д-ром Грабом („Кенді"), з Ромком Скоробогатим, якого навіть фавстівський Мефісто не всилі постаріти (його пані прошу вибачення, якщо то справді я вилляв їй „джинджирелу" на суконку), і з прочими й прочими . . .

В ПАРИЗЬКОМУ ТЕАТРІ НАЦІЙ

(Продовження зі стор. 2)

смаку. Полякам взагалі не везе у цьому театрі в Парижі. Минулого року вони також

Греція запрезентуавала до-

Греція запрезентувала доволі скромний, але дуже культурний ансамбль народних танців. Паризька преса писала, що грецькі танцюристи не дорівнюють московським темпераментом і вервою, зате перевищують їх грацією, шляхетністю і красою. Греки танцювали щось вроді нашого аркана, але м'якше й плястичніше. Грецькі жінки покірливі й скромні у танці. Перед ведуть чоловіки, а жінки акомпанюють. Щось як кавказці в минулому році. Рухи м'які, шляхетні й ліричні. Танцюють вони під акомпаніямент народних інструментів, що нагадують прототип скрипки, яка ма єдві струни. До того сопілка і бубон, як у наших гуцулів. Греки залишили дуже миле й культурне враження. Їхні костюми не визначаються особливим багатством.

Велика Британія й Бельгія спряглися в одній виставі, що носила назву „Поклін Стравінському''. Лондонський оперовий театр Садлер Велс дав одноактову оперу Стравінського „Король Едип'', а Королівський Театр Ля Моне з Брюсселю — балет того самого автора „Пробудження весни'', за хореографію якого французький балетмайстер Моріс Бижарт отримав першу нагороду найкращого хореографа. Англійці, на диво, написалися двома дуже добрими тенорами, Роналдом Давдом і Албертом Ремедіосом. Диригував Джон Людлов. Дуже оригінальні декорації зробив Абд-Ель-Кадег Фарраг, режисерував Мішель Сент-Деніс. Вистава стояла на дуже високому мистецькому рівні. Крім того Англія запрезентувала ще й „Гамлета'' Шекспіра в оригінальному виданні, якого з великим успіхом відіграв „Юний Театр'' з Лондону. Є це справжній театр юнаків, студентів коледжів, які, продовжаючи студії „бавляться'' в театр, і то справжній, не аматорський. Всі актори — хлопці (дівчат немає) від 15 до 22 років. Жіночі ролі грають вони з такою перфекцією, що між глядачами йде дискусія щодо автентичности Офелії й Гертруди. Гамлета грає дуже талановитий Річард Гемптон, якого може позаздрити не один великий столичний театр. Цей хлопець напевно зробить велику кар'єру. Постава дуже проста: тільки котари й практикаблі. Для короля вносять два позолочені фотелі, що зовсім не зменшує ефекту. Навпаки, не розсіває уваги глядача, який силою обставин, з більшим зацікавленням вслухується в текст і його інтонацію. Кажуть, що у власному театрі Шекспіра, жіночі ролі також виконували хлопці, для яких він і писав їх.

Німеччина як звичайно, крім згаданих вже драматичних театрів з Дюссельдорфу й Берліну, прислала ще й Оперу з Франкфурту над Майном. Цей театр дав дві вистави дуже трудної й модерної опери Альбан Берга „Люлю'', в головній ролі із згадуваною вже Гельґою Пілярчик і три вистави „Козі фан тутті'' — Моцарта. Вистави стояли на високому мистецькому рівні й проходили при битком набитій залі. Диригував Георг Шольті, а співакам не можна нічого закинути. На мою думку, німецькі співаки сьогодні стоять вище під технічним і музичним оглядом. Вони, можливо, не мають такого театрального патосу, як італійці, але зате у них ніколи не трапляється так званих „ефектів'' поганого мистецького смаку.

Корея запрезентувала себе Народним Танцювальним Ансамблем, що складався виключно з жінок, у якому виконують вони й ролі хлопців. Танцюють вони тихо-тихонько, як метелики, з усміхненими широкими й круглими личками, що робить дуже миле враження на глядача. Танцюють кореанки під акомпаніямент якогось дивного інструменту, що нагадує цитру, але тільки з одною струною, яка не то м'явкає, не то стогне, а ритму надає якийсь дерев'яний інструмент у вигляді бубна. Спочатку вся ця музика робить враження жахливої монотонії і смутку, але коли звикнути, то навіть приємно стає на душі від отого східньоазійського спокою.

Італія показала властиву й справжню „коммедію дель арте'', у якій актори — дійсні віртуози нюансів і сценічних настроїв. Це вроджені комедіянти, не тільки на сцені, але й у житті. Не диво, отже, що всі італійські співаки й актори так шаржують на сцені. Вони грають самих себе, і це їм дуже до лиця. Такої комедії дель арте, як показали італійці, не втне, напевно, ніодин актор іншого народу.

Сезон закінчився дуже оригінальними концертами - виставами релігійної драми з 12-го століття, невідомого автора під назвою „Гра Даніїля'', що її виконав з великим успіхом американський „Нейшенел Тієтер енд Академі'' т. зв. „АНТА'' під диреґією Ноага Грінберґа. Ці конерти відбувались у великих церквах Парижу при великій участі слухачів.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

В Торонті відбувся З'їзд Союзу Гетьманців Державників Канади

В Гетьманському Домі при 362 Бетирст вул. в Торонті відбувся Загальний Крайовий З'їзд Союзу Гетьманців Державників Канади. З'їзд відкрив голова СГД Канади д-р М. Кухаришин. Проводила З'їздом президія в складі: Олександер Петренко — предсідник З'їзду, проф. А. Комарницький — секретар, члени ред. М. Гетьман. До Почесної Президії запросили голову Екзекутиви Гетьманського Руху, радника Дмитра Левчука з Филаделфії і проф. М. Чемного з Дітройту.

Після переведення всіх формальностей члени Головної Управи і Відділів в Канаді, подали звіти про пророблену роботу за період з 1958 до 1960 року, тобто за 2 роки.

Листовні й усні привіти, які наспіли на З'їзд, відчитав О. Петренко. Привіт і побажання від її Світл. Гетьманівни Єлисавети — Головного керманича Гетьманського Руху, від Української Гетьманської Організації Америки, Англії та наших побратимів. Проф. М. Чемний усно привітав З'їзд від Гетьманської Організації Америки.

По вислуханні звітів та уділенні абсолюторії уступаючій Управі обрано нові керівні органи на 2 роки в такому складі: голова Гетьманської Організації Канади — д-р Микола Кухаришин, діючий голова — Мирон Королишин, заступник голови — Антін Хома, секретар — проф. А. Комар-Комарницький, касир М. Кітела — Ошава, члени — Іван Ґавалко — Судбури, Лук'ян Приймак — Торонто, А. Малофій — Вінніпеґ, Іван Смик — Віндзор. Контрольна Комісія: О. Петришин — голова, Д. Чабак і В. Ткаченко — члени. Суд: І. Гаврик — голова, ред. М. Гельман і Г. Стадник — члени.

**

В неділю, 4 вересня ц. р., відбулася доповідь на тему. Правно - політичний стан робітництва в СССР і в Україні, яку виголосив голова Екзекутиви Гетьманського Руху радник Дмитро Левчук в залі Українського Леґіону при 326 Квін вул. в Торонті.

Перша Леді дякує українським жінкам

17-го червня цього року, коли президент Айзенгавер збирався відвідати з апостольською місією охоплену комуністичними заворушеннями Японію, група жінок-парафіянок Української Автокефальної Православної Церкви на Брум стріт в Ню Йорку, побоюючись за його життя, вислала до Пані Президентової такого листа (подаємо в перекладі):

„Дорога Пані Айзенгавер!

Ми хочемо Вам, як Дружині нашого Президента, який очолює світ Божої Правди і Свободи, передати наші найсердечніші побажання всього найкращого. Нехай Бог Всемогутній допоможе Вашому Мужеві в його лицарському ділі. Ми, жінки й матері, колишні ДіПі, а тепер нові американські громадянки, які на власному досвіді зазнали всіх труднощів, небезпек і турбот, зв'язаних з піклуванням про наших чоловіків і дітей, ми, які щасливо врятувалися від безбожного московсько - більшевицького правління, молимо Бога, щоб завжди допомагав Вам і Вашій Родині.

Нехай Всемогутній охороняє Вас і дасть Вам здоров'я, щастя і довгого життя''.

7-го липня ц. р. на цього листа наспіла з Білого Дому така відповідь:

„Дорогі Приятельки!

Пані Айзенгаверова була глибоко зворушена щирими побажаннями, що їх Ви з такою сердечністю їй недавно переслали. Вона цінить Ваше зрозуміння й турботи, а віра, яку Ви висловили, вселяє сили і підтримує Пана Президента і Пані Президентову протягом довгих років. Льояльний і патріотичний дух — найбільша сила чудової нашої країни.

Перша Леді посилає Вам найкращі побажання.

З щирим привітом
Мері Джейн МекКаффрі,
секретарка
Пані Айзенгаверової''.

М. К.

Ставайте членами Українського і співласником 22 мільйонового Народного Союзу, а тим самим майна організації!

В Комісії Публікацій та Інформацій УККА

Комісія Публікацій та Інформацій УККА є важною допоміжною клітиною, яка допогає в праці Екзекутиви Українського Конґресового Комітету Америки.

З 15 січня ц. р. почала свою діяльність Комісія в новому складі: д-р Маттій Стахів, голова, проф. Іван Вовчук, заст. голови, ред. Петро Павлович, секретар та члени: ред. І. Білинський, д-р Л. Добрянський, ред. А. Драґан, ред. В. Душник, п. Д. Галичин, д-р В. Комаринський, п. В. Мазур, інж. В. Новицький, д-р Я. Падох, проф. І. Паливода, проф. д-р Р. Смаль-Стоцький, ред. Є. Зибликевич, д-р В. Шандор.

Комісія вже відбула 4 пленарні засідання, на яких обговорено було видавничі та інформаційні справи УККА.

Ще в січні місяці ц. р. Комісія рекомендувала Екзекутиві видати спеціяльний науковий Збірник присвячений гетьм. Іванові Мазепі. В цей Збірник увійшли праці відомих науковців, як праф. В. Січинського, проф. М. Андрусяка, проф. С. Процюка, проф. Р. Смаль-Стоцького, проф. С. Маннінґа, проф. В. Луцева, проф. Т. Мацькова, проф. А. Москаленка, проф. Б. Кентржинського. Але пройшло вже 9 місяців, а праці цієї не видано. Брак відповідних коштів стоїть на перешкоді.

Найпекучішою справою, якою на всіх засіданнях займалася Комісія, це була справа видання Історії Російської Імперії в правдивому світлі. Нарешті, Комісія рекомендувала Екзекутиві автора цієї капітальної праці в особі професора університету історика Папа, українського походження. Дня 9 вересня, Екзекутива прийняла рекомендацію Комісії. Проф. Пап погодився написати цю працю, яка обійматиме до 500 друкованих сторінок.

З нагоди 20-ліття УККА Комісія ухвалила видати спеціяльну брошуру в англ. та українській мовах. Ця брошура незабаром вже появиться. Вона інформуватиме про працю УККА.

На останньому засіданні Комісії дня 9 вересня рекомендовано Екзекутиві видати дуже цінну працю англійською мовою — Бібліографію про Україну. Цей збірник опрацював д-р О. Соколишин. Він зібрав силу силенну матеріялів, які дають джерельний дороговказ для всіх, хто хоче знати, що і де писано про Україну. За ретельне виконання такого доручення Екзекутива УККА дня 10 вересня оголосила д-ру О. Соколишинові подяку і віддала цю працю для редаґування, яке мають перевести д-р Ю. Фединський (перша редакція) і д-р К. Андрусишин.

Від довшого часу чекає своєї черги книга проф. Соловія — „Російсько-совєтський імперіялізм''. Комісія високо оцінила цю працю і рекомендувала видати англ. мовою. Пороблено заходи, щоб цю цінну працю видала якась наукова установа, чи університет. Проте і в такому випадкові Комісія просить від УККА не менше, як $1,500 дотацій.

Вже віддано до друку і незабаром появиться англ. мовою дуже вартісна книга про переслідування Українських Церков комуно - совєтським режимом.

П. Павлович,
секретар Комісії.

Короткі Вістки

● **Індійський прем'єр Неру** закликав підчас минулотижневої своєї візити в сусідньому Пакістані до тісної співпраці Індії і Пакістану для справи світового миру. Він прославляв „любов, приязнь і гостинність'', що їх зазнав у Пакістані. З того міркують, що його тайні наради з пакістанським президентом Мохаммедом Аюб-Ханом були успішні. Впродовж останніх 14-х років Індія і Пакістан ворогували з приводу провінції Кашміру, до якої обидві країни зголошували претенсії.

● **Президент Ґани Кваме Нкрумаґ,** відбувши у нюйоркському готелі Валдорф Асторія близько одногодинну розмову з президентом Айзенгавером, просто відтіль поїхав до будинку совєтської репрезентації при ОН, де мешкає Хрущов і перевів з ним також одногодинну розмову. Цим той муринський „державний муж'' хотів заманіфестувати свою „невтральність''.

Вісті СФУЖО

Конґрес Міжнародної Жіночої Ради в Істамбулі, що тривав від 22-го серпня до 1-го вересня, проходив під гаслом „Родина у світлі світових перемін''. На Конґрес прибуло магато представниць азійських та африканських країн, щоб спільно з жіноцтвом Заходу розглянути ці проблеми.

Союз Українок Америки і Союз Українок Канади вислали на Конґрес своїх представниць. Ними були п-ні Анастазія Вокер із Дітройту і п-ні Олена Гнатишин із Саскатуну. Обі пані входили в делеґації своїх країн і тому користувались повним правом делеґаток.

П-ні Вокер була членом Комісії Міграції, де кількома наворотами забирала голос у дискусії та внесла в резолюції корисний проєкт. Мала вона успішний виступ на пресовій конференції, що її влаштувала для американської делеґації Інформаційна Служба ЗДА. Її представили турецьким та іншим журналістам, як відпоручницю Союзу Українок Америки і вона скористала з тієї нагоди, щоб поінформувати присутніх про взаємини України з Туреччиною, як в історичній перспективі так і в недавньому минулому, коли Туреччина перша визнала Українську Народну Республіку.

28-го серпня обі українські делеґатки були на авдієнції в Вселенського Патріярха Атанагороса, що уділив їм свого благословення.

П-ні Вокер разом із кількома членками американської делеґації відвідала гріб султанші Роксоляни, дружини Сулеймана Великого. Кілька разів їй трапилась нагода розказати історію цієї українки - полонянки, що дійшла до високого становища в державі.

Пні Вокер увійшла в контакт із турецьким жіноцтвом та вручила містоголові Нац. Ради Жінок Туреччини подарунок від українського жіноцтва Дітройту.

Пресова Референтура СФУЖО

В Індонезії закрито 8 опозиційних газет

Якарта. — Напередодні свого від'їзду до Америки на сесію Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, президент Сукарно, діючи в характері найвищого військового адміністратора, сконфіскував 6 друкарсько-видавничих підприємств, де виходило вісім газет, а між ними щоденник з найбільшим (55.000 примірників) накладом. Всі ті газети — антикомуністичні й критичні супроти політики президента Сукарна, які в однаковій а то й упривілейованій мірі трактують комуністів, як демократичні елементи в Індонезії. Тепер залишився один тільки виразно антикомуністичний щоденник в Індонезії і його доля теж непевна. За коментарями преси, причиною того декрету Сукарна був його острах, щоб під час його неприявности в Індонезії противники його системи не підривали довір'я до нього й не мобілізували опозиційної публічної опінії.

НІКСОН І КЕННЕДІ...

(Закінчення зі стор. 1-шої)

шими державами світу. За уряду Айзенгавера ми збудували більше шкіл, як колинебудь в давніших роках. Те саме дістьея і в розбудові електричної енергії. Ніксон казав, що він погоджується з тими цілями, про які говорив сенатор Кеннеді, але він різниться з демократичним кандидатом щодо засобів, як дійти до здійснення цих цілей. Демократи плянують здійснити таку програму, що вона вимагала б збільшити федеральні видатки на $13 до $18 більйонів річно. Але демократи не сказали, звідки вони братимуть на це фонди: чи вони плянують збільшити податки, чи збільшувати федеральну заборгованість Коли зростатиме федеральний довг, тоді прийде інфляція доляра, і ті старечі пенсії, з яких тепер живуть пенсіонери, — втратять на вартості, і мільйони американців житимуть ще гірше. І республіканці думають збільшити федеральні видатки , але на стільки, щоб не збільшувати федерального заборгування. На думку Ніксона бюджет можна б збільшити на яких $4 більйони річно, бо це не вимагало б збільшення п о д а тків, щоб втримати федеральнии бюджет. На думку Ніксона республіканська програма дозволить на ріст економіки і 180 мільйонів американців зможуть виявляти свою творчу енергію, і не буде стаґнації в розвитку ЗДА, про яку говорив сен. Кеннеді. „Ми різнимося, казав Ніксон, не в цілі, тільки в тих засобах, які ведуть до неї". В пізніших відповідях обидва кандидати доповнювали свої думки. Кеннеді закинув Ніксонові, що його фармерська програма не різниться нічим від політики секретаря рільництва Езри Тафта Бенсона. Ніксон відповів, що програма Кеннеді є повторенням давньої програми, яка не дала бажаних наслідків. Ніксон твердив, що не вірне є твердження Кеннеді, що Конґрес не міг ухвалити потрібних законів, бо боявся „вета" президента. Демократи мають більшість в Конґресі у відношенні 2:1, і могли б ухвалити всі бажані їм закони. Але частина демократів не підтримує демократичної політики. Президент ставить „вето" проти тих законів, яких не підтримує нарід, і тому демократична більшість в Конґресі навіть не пробувала ухвалювати таких законів, яких не підтримує нарід.

Ця перша в історії цієї країни публічна дискусія президентських кандидатів відбулася таким способом. Дебати відкрили обидва кандидати восьмимінутовими п р о мовами, перший промовляв Кеннеді, а після нього Ніксон. Після того один із кореспондентів поставив запит Кеннеді, який на нього відповідав 2.5 мінути, а Ніксон давав свій коментар до тієї відповіді впродовж півтори м і нути. Найближчий запит поставили Ніксонові, а Кеннеді давав свої завваги до відповіді віцепрезидента. Так було аж до того часу, коли треба було робити підсумки, що мали тривати по три мінути. На домагання обидвох кандидатів не було публіки в студії, яка могла бачити д и скутантів тільки на своїх апаратах вдома. Дебати відбувалися в шикаґовській домівці Колумбія Бродкестінґ Систем.

Президент плянує відвідати 5 стейтів і бачитися з мехіканським президентом

Вашингтон. — Пресовий секретар Білого Дому Джеймс С. Габерті повідомив, що президент Айзенгавер плянує в жовтні відвідати 5 стейтів на Заході і Півдні, де хоче попрощатися з мехіканським президентом Адольфом Льопез - Матеосом, який має прибути до Сіюдад Акуна над рікою Дель Ріо. Ця зустріч із мехіканським п р е з и д ентом має бути „висловом сердечних взаємин між ЗДА і найближчим латинсько - американським сусідом". На думку Білого Дому це має бути „неполітична партійна подорож" Президента, бо за таку вважаться ті подорожі, які фінансує Республіканський Крайовий Комітет. Такою „політичною" подорожжю Президента буде його їзда до Шикаґо на прийняття для призбирання фондів на виборчу кампанію республіканців 29-го вересня. Довшу „неполітичну" подорож почне Айзенгавер в понеділок 17-го жовтня, коли прибуде до Дітройту. З Дітройту поїде Президент до Міннесоти, де має відкрити міст Гаявата через ріку Міссіссіпі. З Міннесоти поїде Айзенгавер до Абілени в Кензас, де він провів своє дитинство і де мають відкрити музей його імени. З Кензасу полетить Президент до Денверу, Колорадо, де живе його недужа теща п-і Еліvера Давд. 20-го вересня Айзенгавер полетить до Сан Франсіско, де має виголосити промову на прийнятті Панамериканської Ліґи. Президент відвідає й інші міста Каліфорнії, а пізніше від'їде до Тексасу, звідки перейде кордон до Мехіко, на зустріч із мехіканським президентом. 25 жовтня Президент відлетить із Гюзтону в Тексасі до Вашинґтону.

Ніксон плянує скасувати федеральну контролю над фармерами

Сію Фоллс, Південна Дакота. — Республіканський кандидат на президента віцепрезидент Ричард М. Ніксон 23-го вересня виголосив більшу промову на Фармерських Змаганнях і на відзначуванні „Дня Консервації", що відбувалися на фармах Буртон Од коло Сію Фоллс і обіцяв фармерам скасувати федеральну контролю над фармерською продукцією, коли вдасться про помочі гострої контролі дійти до того, що не буде завеликих надвишок фармерських прибутків, як це є тепер. Ніксон казав у своїй промові: „Численні фармери писали до мене, що вони хотіли б дочекатися того часу, коли вони самі матимуть можність рішати про свої фарми і про збут своїх продуктів на вільному ринку, а не віддавати урядові" і діставати за це гроші у висоті встановленого паритету". Ніксон проєктує шестипунктову програму, яка має визволити фармерів із урядової опіки: 1) Збільшити т. зв. земельний банк, це значить збільшити число акрів, які не будуть управлювані, щоб цим способом зменшити фармерську продукцію, не зменшуючи фармерських прибутків, бо фармери діставали б відшкодування за акри, віддані до „земельного банку". 2) Уряд має давати допомогу фармерам за випродуковані продукти. Ніксон заявив, що його противник сен. Джан Ф. Кеннеді обіцяв фармерам 100 процентовий паритет, але це не є можливо здійснити. Тому Ніксон пропонує федеральну контролю над посівною площею тих культур, за які фармери дістають федеральну допомогу. Висоту цієї допомоги повинен схвалити Конґрес. Вона повинна допомогти зменшувати фармерську надвишку, щоб дійти до такої продукції, яка потрібна для країни. 3) Ніксон пропонує окрему опіку тим фармерам, які мають найменші прибутки зі своїх малих фарм. 4) Треба дбати про те, щоб ціни на фармерські продукти були більші у відношенні до фармерських видатків і коштів фармерської праці. 5) Збільшити досліди над рільничою продукцією, щоб знайти нові ринки збуту, нове промислове використання рільничих продуктів. 6) Треба конче знайти шлях, щоб самі фармери могли мати більший вплив на вирішування фармерських справ.

Громадяни латинсько-американських держав мають у ЗДА ощадностей і інвестицій на більйони долярів

Вашингтон. — З урядових кол повідомляють, що громадяни латинських американських держав мають у банках ЗДА і в американських підприємствах ощадності і інвестиції, які могли б причинитися до розбудови економік тих держав, коли б можна їх на це зужити. Законних інвестицій і о щ а д н о с т е й є коло $3,700,000,000; з цього $2,600,000,000 є як короткореченцеві вклади урядів і приватних фірм, а $1,100,000,000 — це довготермінові інвестиції. Важко є подати докладну суму цих ощадностей і інвестицій, бо між ними є вклади колишніх президентів, диктаторів й інших політиків, які давали гроші до американських банків, щоб забезпечитися на всякий випадок, коли б прийшлося шукати азилю в ЗДА. Із латинських країн втікає капітал, бо там немає економічної стабільности, а також і тому, що деякі особи не бажають мати ощадності в своїх банках, щоб місцеві люди не знали про те, скільки вони заощадили собі в підприємствах або в урядах.

Фахові аґенції вирішуватимуть справу вакцини з живими вірусами

Вашингтон. — Уряд публічного здоров'я повідомив, що справу вакцини з живими вірусами вирішуватимуть різні здоровні аґенції та лікарські товариства в цілій країні. Цю вакцину випустять на ринок аж в половині найближчого року. до того часу мають висловити свою думку в цій справі кількадесять аґенцій, таких як Американська Академія загальної практики, Американська Медична Асоціяція, Дитяче Бюро, Крайова Фундація, Американська Фармацевтична Асоціяція, Рада Стейтових Урядів, Американська Асоціяція Публічного Здоров'я та інші. Треба буде вирішити дві важливі проблеми у зв'язку із введенням на ринок вакцини з живими вірусами. Треба цією новою вакциною так користуватися, щоб можна було її вживати разом із вакциною д-ра Солка, що має в собі мертві віруси. послугуватися масово для дітей, тому, що її заживасться „щепленні", бо її заживасться доусно, а не через щеплення. Вакциною д-ра Солка можна користуватися при індивідуальних щепленнях.

Клівлендський мільйонер з групою фінансістів вгощають Хрущова

Ню Йорк. — Відомий радянофіл, клівлендський мільйонер Сайрус Ітон влаштував в минулий понеділок 26 ц. м. в готелі Білтмор в Ню Йорку обід для Хрущова з участю 150 200 видатних фінансістів і промисловців. Ітон вітав Хрущова, як „найдостойнішого представника світу соціялістичної економії" і запевняв, що він, Ітон, „не стрінув у своєму житті краще поінформованої людини", як Хрущов. Хрощова вітав також канадійський сенатор Доналд Камерон з Ліберальної партії. Газети подають деякі прізвища приявних на тому ганебному обіді американських фінансістів і промисловців, але зазначують, що більшість приявних прийняли запрошення під умовою, що їх прізвища не появляться в газетах. Хрущот виголосив промову, головно на тему міжнародного збросння і роззброєння, при чому заявив, що коли західні країни погодяться на роззброєння і переведуть його, то він погодиться на всяку форму контролі, але — мовляв — „спершу роззброєння, а потім контроля", а не „контроля над роззброєнням". За коментарями преси, та заява Хрущова потвердила, що большевики хочуть тільки такого роззброєння, яке дозволило б їм негайно обдурити Захід та, залишившись узброєними, заатакувати вільний світ.

Д-р Годж проти екстремістів у поглядах на теми росту економіки ЗДА

Ню Йорк. — Визначний фінансист д-р Ґабріел Годж, промовляючи на зборах Американського Товариства Банкірів в готелі Валдорф Асторія, виступив проти екстремістів в поглядах про теми розвитку крайової економіки. Він казав, що є дві групи економістів, які висловлюють протилежні погляди в цій справі. Одна з них хоче, щоб економіка країни розвивалася якнайшвидшим темпом, не зважаючи на кошти цього приспішеного розвитку ані на ті наслідки, які можуть із цього вийти. Інша група економістів твердить, що тепер важливішим є розподіл продукції, а не піклування про її швидкий ріст. На думку доповідача помиляються представники обидвох груп. Коли буде запевнена стабільність економіки, тоді вона матиме більші вигляди на постійний ріст, тому не мають слушности ті, які штучними засобами хотіли б приспішити ріст економіки. Треба запевнити економіці стабільність цін і продукції, а внаслідок прийде і стабільність числа затруднених. Все це разом — найкращий засіб до розвитку економіки на здоровій базі.

● **В Леопольдвілі,** столиці Конґа, яких 100 вояків перевели демонстрацію проти шефа штабу конґолійської армії полковника Мобуту, домагаючись виплати залеглої платні та викрикуючи, що Люмумба обіцяв їм платити „більше". Вояки на сторожі перед кватирою Мобуту почали стріляти над головами збунтованих вояків і це збентежило їх та спонукало розбігтись.

СИРАКЮЗ, Н. Й. — „Українська Січ", Відділ 39, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 2-го жовтня ц. р., о год. 3-ій по полудні. Збірка членських вкладок в с у б о т у 1-го жовтня від год. 7 до 10 веч. і в неділю 2-го жовтня від год. 12 до 3 по полудні. Ввічливо просимо вирівнювати залеглі вкладки за біжучий рік. також запрошуємо всіх членів обов'язково взяти участь в Товариській Зустрічі — Концерті членів УНСоюзу і Громадянства, що відбудеться в неділю 9-го жовтня ц. р., о год. 4-ій в залі У. Н. Дому. Промову виголосить головний секретар УНС д-р Ярослав Падох „На піонірськім шляху". Запрошуємо ласкаво до численної участи в Зустрічі-Концерті. — Управа.

Видатки консументів не свідчать про погіршення економіки країни

Енн Гарбор, Мишиґен. — Мишиґенський університет в своєму черговому огляді економіки цієї країни стверджує, що в останніх трьох місяцях не змінилася постава консументів до господарки, бо вони і надалі видають на закуп товарів стільки, скільки видавали давніше. Йде тут головно про видатки на купно таких товарів, як авта і дорожчі предмети хатньої обстановки. Голова групи дослідників економіки професор Джордж Катона заявив, що в травні цього року видатки на закуп дещо зменшилися, але від того часу вони виразно не виказують дальшої знижки, і в серпні ц. р. видатки консументів не є менші в порівнянні з цьогорічним травнем. Катона признає, що чути між підприємцями і власниками крамниць такі нарікання, як „бизнес не йде добре", або „люди не хочуть купувати". Та люди так само купують доми і авта та меблі як це робили в попередніх місяцях.

Посадник Ваґнер стверджує зменшення числа злочинів нелітніх в Ню Йорку

Ню Йорк. — Посадник Ню Йорку Роберт Ваґнер, промовляючи в телевізії, ствердив, що поведена спільна кампанія дала добрі наслідки, і минулого літа в місяцях липні і серпні, коли немає шкільної науки, число злочинів нелітніх злочинців значно зменшилося в порівнанні з минулими шкільними вакаціями. Рада для справ молоді занотувала минулого літа тільки 12 поважніших злочинних виступів молодечих ґенґів, а в 1959 р. їх було аж 80. Посадник Ваґнер ствердив, що в літі 1960 р. число заарештувань між нелітніми було дещо більше в порівнянні з минулим роком, але це сталося не тому, що молодь г ір ш е поводилася, тільки тому, що публічні і приватні аґенції більше стежили за поведінкою молоді, і тому занотовано більше число її провин. Перед шкільними вакаціями посадник закликав батьків, приватні й публічні аґенції дбайливіше опікуватися молоддю в тому часі, коли вона бездільна, бо закриті школи. Численні підприємці пішли за голосом посадника і дали працю поважному числу молоді, де вона могла навчитися карности й послуху та не мала нагоди й спокуси до злочинів.

● **Представник уряду** вніс скаргу проти колишнього сенатора ЗДА і колишнього губернатора Кентаки Ірла С. Клементса, вимагаючи від нього $291,288, яких він не заплатив як податку, бо складав фальшиві податкові заяви. В цій сумі є і $91,730 гривни за незаплачені податки, яких домагається державна скарбниця. Клементс каже, що це йому уряд винен $2,500 податкового з в о р о т у. Клементс є кооператор виборчої кампанії кандидата на віцепрезидента сенатора Линдона Б. Джансона, який відмовився скласти заяву в цій справі.

ТАРЗАН, ч. 4,528. До табору.

— Наш власний доктор за кілька годин має вмерти. — сказав Тарзан.

Місіонар зітхнув. — Дуже добре. Я нічого не обіцяю... Але, можливо, я зможу його потішити.

Група пішла через джунґлі, і Тарзан використав першу нагоду, щоб поговорити з поліцистами. — Вже незабаром, мої приятелі, відбудеться дійсний тест.